

© Flickr Rio de Janeiro

Quedan 2 años para el próximo Congreso Mundial Internacional de Arquitectos, el mayor evento mundial de arquitectura, que se realizará por primera vez en Brasil, en la ciudad de Río de Janeiro, en 2020, que lleva por título "Todos los mundos. Un solo mundo. Arquitectura 21".

El congreso está organizado por el "Instituto de Arquitetos do Brasil" (IAB), organización no gubernamental que representa los arquitectos y urbanistas brasileños. El IAB es miembro fundador de la Unión Internacional de Arquitectos (UIA), y órgano consultivo de la UNESCO en materia de hábitat y calidad del espacio construido.

Río de Janeiro, ciudad anfitriona del evento, fue la cuna de la arquitectura brasileña moderna en el siglo XX, que se considera un símbolo importante de la cultura del país, donde los principios establecidos por la vanguardia internacional se adaptaron a las condiciones culturales y climáticas, obteniendo reconocimiento internacional.

Para el evento Rio UIA 2020, se propone, a principios de este siglo, honrar los logros arquitectónicos del siglo pasado y prepararse para el siguiente paso: el enfrentamiento de cuestiones y paradigmas contemporáneos.

Con estos parámetros en mente, inmersos en la actual crisis social, política y económica en Brasil, el pasado mes de octubre de 2017 se celebró la "II Conferencia Nacional de Arquitectura y Urbanismo" en Río, donde se discutió sobre las cuestiones que se tratarán en el futuro congreso y quedaron reflejadas en la "Carta do Rio de Janeiro".

"La ciudad del siglo XXI, convulsiona ante el caos urbano. El crecimiento acelerado de la población hará que la población de la tierra llegue entre los 11 y los 12 mil millones de habitantes en 2050/2060, la mayoría habitarán en megalópolis con gigantescos barrios marginales, servidos por poca o ninguna infraestructura. El cambio climático intensificará a escala planetaria, generando tensiones sociales y geopolíticas, y afectando catastróficamente los más desfavorecidos ".

El tema central del congreso, "Todos los mundos", incluye las diversas formas de pensar, habitar y vivir la ciudad en torno a cuatro ejes de discusión:

1. fragilidades y desigualdades

Los cambios que se producen en la humanidad, a una velocidad sorprendentemente, causarán en las ciudades formas de empleo inadecuado, que requieren de soluciones innovadoras y nos obligan a nuevas formas de actuación.

2. Cambios climáticos, tecnológicos y sociales

Discutir los cambios de todos los mundos, así como los reflejos en Arquitectura y Urbanismo a partir de estas dimensiones.

3. Transitoriedad y flujos

¿Cuáles son las contribuciones de la Arquitectura y el Urbanismo contra las presiones y el impacto en el territorio, causadas por la migración en todas sus magnitudes?

4. Dimensión cultural

Establecimiento de políticas y procesos de acogida en el sentido más amplio de las diferentes identidades culturales, una vez ya tenemos las bases para una vida planetaria, transnacional y transgeográfica.

La idea de la finitud del planeta nos plantea nuevos retos en la búsqueda de la preservación y la sostenibilidad de las condiciones ambientales, señalando que, en la fecha del 27º Congreso Mundial de Arquitectos, estaremos a diez años del plazo de la agenda de la ONU para conseguir una sociedad sin pobreza, sin hambre y con ciudades sostenibles.

O amanhã não está pronto

Há muitos amanhãs possíveis

A escolha é hoje

O amanhã é hoje

El mañana no está listo.

Hay muchos demàs posibles

La elección es hoy

Mañana es hoy.

Carlos Arribas, arquitecto. Corresponsal del COAC en Río de Janeiro, Brasil. Abril 2018

Links:

Carta do Rio <http://caubr.gov.br/conferencia-2017/carta-do-rio-2/>

Vídeo presentació del congrés UIA 2020 ? Rio de Janeiro

<https://www.youtube.com/watch?v=TGgAApuBn3Q&feature=youtu.be>

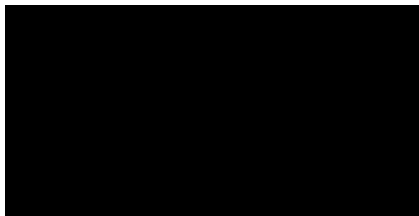

Log in to post comments [Català](#)

[Tornar](#)

COAC
INTERNACIONAL
REVISTA
DE CORRESPONSALS

© Pau Iglesias

Quan una ciutat és elegida seu olímpica, ciutat que ha de ser exemple de valors de transformació humana, evolució urbanística i de respecte amb el medi ambient, tots els aspectes socials, institucionals i tècnics han d'anar agafats de la mà. És molta la responsabilitat social, com per no pensar i actuar en benefici dels ciutadans.

Quasi dos anys després dels Jocs Olímpics de Rio de Janeiro 2016, la major part de les instal·lacions olímpiques estan tancades i deteriorades, espais oberts que havien de transformar-se en grans parcs públics no funcionen, la segona àrea d'oci més gran de la ciutat està tancada i les piscines olímpiques on Phelps hi va nedar, estan abandonades i criant mosquits. La frustrada descontaminació de la Baía de Guanabara, les obres de sanejament i recuperació de les "lagoas" de la Barra da Tijuca i del Jacarepaguá, que s'han quedat a la meitat, la supervivència de només un dels nou projectes ambientals presentats al Pla de Polítiques Públiques, algunes obres de metro aturades, poques línies de VLT (tramvia) executades, carrils bici mal construïts que de tant en tant s'emporten les onades junt amb vides humanes, són algunes de les realitats actuals a la ciutat carioca. Amb aquest trist panorama obrim el present article.

A la majoria d'arquitectes, entenc que tant a Catalunya com al Brasil, ens apassiona treballar en la millora dels espais públics, en l'evolució del confort en les edificacions i en la connexió eficaç de les infraestructures urbanes. M'atreviria a dir que ho tenim a l'ADN professional. Què passa llavors quan, en un cas concret, aquests valors no acaben de materialitzar-se en una millora dels equipaments per als ciutadans? On rau l'error? Serà que els arquitectes no hem analitzat bé el present urbà i les necessitats de futur? O la negligència rau en altres mans més administratives?

Més inevitable pensar en el cas de Barcelona '92. Què va passar per a que una ciutat poc coneguda arreu del món, acabés sent referència internacional, tot i la seva "petita" dimensió? Què va fer que hi hagués un "abans" i un "després"? Tot va encaixar! Des d'una gran entesa institucional, a una gran actuació urbanística i a una gran inversió econòmica (com passa a totes les seues olímpiques, entesa com una "inversió de futur"). Actuacions com els 35 km d'anells viaris, reduint el trànsit intern quan, abans, els carrers València i Aragó semblaven carreteres, i la rehabilitació de la Ronda Litoral amb platges inèdites on abans hi havia tren i indústries, són clars exemples d'aquesta transformació. Però jo crec que, a més, un dels punts forts d'aquest èxit va ser la gran excitació i participació ciutadana. Quan tot un poble està impregnat d'aquesta energia constructiva, no hi ha obstacle que l'aturi.

Si realment és aquí on rau un dels pilars de l'èxit per a que una ciutat és regeneri constructivament, ens adonem que al Brasil s'hagués hagut d'invertir en projectes i actuacions socials, i fer una anàlisi exhaustiva dels teixits urbans i les seves identitats, abans d'actuar. És evident que als Jocs Olímpics de Rio també hi va haver molta excitació i participació ciutadana, però alguna peça ens falta. Potser aquesta peça té caràcter

administratiu amb un excés d'idees utòpiques generades per estudis europeus aplicades a una realitat en que l'immediat té preferència sobre el perdurable. L'exemple de l'Arena do Futuro, construïda amb estructures prefabricades, que hauria de transformar-se en quatre escoles per a barris pobres i que encara no s'ha transformat, ens pot donar pistes de quines peces ens hem deixat pel camí.

Hem d'entendre que, com a arquitectes catalans, la nostra actuació al Brasil ha d'adaptar-se a una realitat social molt més complexa que la nostra. Projectes que a Europa funcionen a la perfecció, al Brasil es queden orfes, per falta de gestió i planificació. Hem d'aguditzar els nostres sentits professionals, entenent la situació i oferint solucions més socials que tècniques. Davant l'evidència de que les classes riques i les pobres estan cada cop més desconnectades, sempre serà positiu que la nostra actuació ajudi a disminuir aquesta distància, encara que sigui amb un petit gest arquitectònic, com la supressió de barreres tant arquitectòniques com urbanístiques.

No puc amagar que la realitat brasilera és difícil, amb tots els seus problemes socials, polítics i econòmics, però el caràcter positiu i alegre dels brasilers, em fa somniar en que algun dia aquest país evolucionarà socialment amb menys diferències entre classes socials i amb partits polítics valents que no els faci por invertir sàviament en benefici de tots els ciutadans i no d'una minoria.

Al 2020, tots els brasilers i els que vivim aquí, a Brasil, tenim una altra oportunitat amb la nominació de Rio de Janeiro com a Capital Mundial de l'Arquitectura pel Consell de la Unió Internacional dels Arquitectes (UIA), tal i com anunciava ja el nostre corresponsal del COAC, Carlos Arribas. Què hem de fer per tal que hi hagi un ?abans? i un ?després?? Que els errors serveixin per aprendre i que les responsabilitats siguin aplicades amb valors de respecte, coneixement i evolució tant urbana, ambiental com humana.

Pau Iglesias, arquitecte. Corresponsal del COAC a Passo Fundo, Brasil

[Log in to post comments](#)[Español](#)

[Tornar](#)

Estructura del sostre eco casa Villa So © Bibiana Sciortino

La responsabilitat que assumim els arquitectes per atendre els requeriments de les persones i tenir cura del medi ambient i la seva sostenibilitat és un tema fonamental en l'etapa de disseny.

Arquitectes compromesos amb el tema prioritzen en els seus dissenys la qualitat de vida dels seus usuaris i tenen consciència de l'impacte ambiental que causa l'arquitectura en relació al canvi climàtic i les seves conseqüències en el medi ambient.

A partir de la dècada de 1970, els científics van advertir que moltes d'aquestes accions produïen un impacte sobre la naturalesa, amb evident pèrdua de la biodiversitat, i van elaborar teories per explicar la vulnerabilitat dels sistemes naturals.

En aquest marc i per iniciativa de les Nacions Unides, es van desenvolupar successives Cimera, anomenades *Conferències de l'ONU sobre el Medi Ambient*, amb l'objectiu de delinear polítiques internacionals per posar fre al deteriorament ambiental. Aquestes cimera es coneixen com a **Cimera de la Terra**.

La primera va tenir lloc a Estocolm el 1972. Allà es van establir les bases de les primeres polítiques mediambientals i la consciència que els recursos naturals han de ser preservats.

La utilització del terme "sostenible" comença a partir de l'informe de l'ONU elaborat el 1987 per diverses nacions reunides en comissió, encapçalades per la doctora Gro Harlem Brundtland, en aquell moment primera ministra de Noruega. Originalment es va denominar *"Our Common Future"*, (*"El nostre futur comú"*). En aquest informe es va utilitzar per primera vegada el terme "Desenvolupament Sostenible": *"El desenvolupament és sostenible quan satisfà les necessitats de la present generació sense comprometre la capacitat de les futures generacions perquè satisfacin les seves pròpies exigències"*

Aquest informe basa el desenvolupament sostenible en tres factors: societat, economia i medi ambient, i remarca que l'empobriment de la població mundial és una de les principals causes del deteriorament ambiental a nivell global.

El 1992 els caps d'estat reunits a la "Cimera de la Terra" a Rio de Janeiro es van comprometre a buscar plegats un programa d'acció per al segle XXI (Programa 21), van ratificar el Conveni sobre la Diversitat Biològica i van acordar la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC). Els resultats van ser les successives Conferències de Parts (COP) i el Protocol de Kyoto sobre el canvi climàtic, acord internacional signat el 1997 amb l'objectiu reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i que va entrar en vigor el 2005.

En les següents cimeres de Johannesburg el 2002 i novament Rio de Janeiro el 2012 es van produir avenços en la formalització d'acords per tal d'aturar el deteriorament ambiental i el conseqüent canvi climàtic, encara que els progressos no van anar paral·lels amb la gravetat del problema davant la poca contribució d'alguns dels països més contaminants. El 2015 es va realitzar la cimera a París, on es va establir un acord que va substituir el Protocol de Kyoto anomenat Acord de París. El 2017 es va fer a Bonn la 23ª Conferència de l'ONU (COP23) que va concloure amb l'aprovació d'un document en el qual comencen a concretar-se les regles de l'Acord de París contra el canvi climàtic. Prop de 200 països van reafirmar el seu compromís, tot i la sortida dels Estats Units.

Cap a una arquitectura sostenible

A la primera cimera de Rio de Janeiro, el 1992, també es va realitzar una reunió convocada per investigadors, acadèmics i ONG mundials per debatre quin era l'estat del coneixement ambiental en les diferents disciplines. Va haver-hi centenars de treballs de tot el món entre els quals es trobaven els d'arquitectes provinents de corrents prèvies com l'arquitectura bio-climàtica, la solar, la verda, etc.

Va ser el 1998 quan es va publicar el document *An Introduction to Sustainable Architecture* on es sintetitzen els principis de l'Arquitectura Sostenible.[1]

El 2004 a l'Argentina el Diccionari d'Arquitectura precisa les paraules bio-climàtica, bio-ambiental, solar passiva, sostenible, ambientalment conscient, per unificar una línia de pensament i defineix: *"... aquests adjectius s'integren en construccions que dissenyen les estratègies i els edificis que són concebuts, es construeixen i funcionen d'acord amb els condicionants i possibilitats ambientals del lloc (clima, valors ecològics), els seus habitants i estils de vida "*

El tema continuava imprecís, i el 2005 es va realitzar el Primer Seminari Internacional

d'Arquitectura Sostenible i Bioclimàtica amb la finalitat de reunir a especialistes iberoamericans a dirimir l'enfocament de cada sub-corrent i trobar acords, a la ciutat de Montería, Colòmbia.

El Consell Nacional d'Investigacions Científiques i Tècniques (CONICET), el principal organisme dedicat a la promoció de la ciència i la tecnologia a l'Argentina, va crear el 2013 l'àrea d'Hàbitat, Ciències Ambientals i Sostenibilitat, per tal que de manera progressiva es treballés en temes ambientals. En aquesta àrea s'enquadren línies d'investigació com ara el disseny de nous materials, planejament urbà, disseny d'habitatges, hàbitat i energia, arquitectura bioclimàtica i sostenible, història de l'arquitectura i disseny ambientalment conscient.

El 2015 s'integra a investigadors de diferents disciplines, biòlegs, físics en energies renovables, enginyers, sociòlegs, antropòlegs, agrònoms, químics, historiadors i arquitectes per interactuar i aconseguir la primera comissió transversal amb base en la sostenibilitat.

Això mostra la consolidació institucional que va assolint aquest corrent de pensament en l'arquitectura, al costat del compromís dels arquitectes en prendre consciència de l'impacte ambiental que causa l'exercici professional en relació al canvi climàtic.

L'arquitectura genera un impacte social en la població i són necessaris bons exemples en cada comunitat per mostrar les guies a seguir.

Després de tres dècades de presentar l'informe Brundtland no es troba una concepció global clara i precisa de l'arquitectura sostenible. És un concepte que encara té els problemes de la visió personal, subjectiva i poc científica, i cada arquitecte el defineix d'una manera diferent.

A això se li sumen interessos econòmics creats al voltant de l'arquitectura que estan desvirtuant el veritable concepte de sostenible. Una construcció amb certificació d'eficiència energètica i aparentment amb materials i amb tecnologies ecològiques, en la pràctica no necessàriament és sostenible. L'arquitectura veritablement sostenible ha d'aconseguir els seus fins fonamentalment amb un disseny eficient, buscant optimitzar els recursos naturals i els sistemes d'edificació de tal manera que minimitzin l'impacte ambiental sobre el medi ambient i els seus habitants.

"L'arquitectura sostenible implica un compromís honest amb el desenvolupament humà i l'estabilitat social, utilitzant estratègies arquitectòniques per tal d'optimitzar els recursos i materials; disminuir al màxim el consum energètic, promoure l'energia renovable; reduir al màxim els residus i les emissions; reduir el manteniment, (...) i millorar la qualitat de la vida dels seus ocupants".

(Luís de Garrido)[2]

Actualment es pot determinar com de sostenible és un projecte, hi ha coneixements científics i tècnics per construir hàbitats sostenibles i autosuficients. Hi ha comptats arquitectes a nivell internacional que han assumit el repte professional de crear una eficient arquitectura sostenible a través d'un disseny racional, però per a això cal formar-se en diverses disciplines ecològiques.

Un exemple d'arquitectura sostenible: Eco-barri Villa Sol

A Salsipuedes, Còrdoba (Argentina), un grup d'arquitectes va projectar i començar a construir el primer barri ecològic de la província.[3]

El projecte va ser coordinat per les arquitectes Isabel Donato i Marta Sosa, que van posar en pràctica les experiències apreses a l'Expo 2000 de Hannover,[4] en la planificació de l'ecobarri.

El 2005 va començar la primera etapa del projecte, que consta de set hectàrees de les quals el 50% són destinades a esplai i micro iniciatives, com per exemple un hort orgànic.

El procés busca adaptar-se al terreny i construir amb els materials propis de la zona com pedra, terra i sorra. A diferència dels habitatges tradicionals que es construeixen sobre la base d'un quadrat, aquestes es realitzen en base a un octògon per aprofitar la llum solar i amb sostres en forma de cúpula de fusta i canya. Aquests dissenys van ser incorporats al codi d'edificació de la ciutat de Còrdoba.

Aquesta urbanització ecològica és un projecte amb sentit social, que compta amb energies alternatives, bio-construcció, plantes fito-depuradores i hortes orgàniques.

A més a més és una comunitat de barri que proveeix aliments, treball, cura pels nens i els ancians i el suport d'un grup humà solidari. Cal destacar d'aquest projecte la investigació i experimentació de principis sostenibles.

Conclusió:

A nivell global la planificació de l'arquitectura està immersa en una inèrcia reticent als canvis i li correspon trobar respostes realistes i efectives d'acord al present. Això s'ha d'aconseguir a través de l'ús racional dels mitjans de què disposem avui per generar unes condicions de vida dignes, a les quals totes les persones han de tenir accés sense que això impliqui la destrucció irremeiable del medi ambient. Es pot confirmar que l'Arquitectura Sostenible és veritablement una Arquitectura Eficient.

Bibiana Sciortino, arquitecta. Corresponsal de Còrdoba, Argentina

[1] Escola d'Arquitectura i Planejament Urbà, Universitat de Michigan, 1998, EUA.

[2] Exposició Mundial d'Arquitectura Sostenible, 2010, Fundació Canal, Madrid

[3] Un estilo de vida diferente, LA NACION, Argentina 11/02/ 2006

[4] Exposició Universal, Home, naturalesa i tecnologia, origen d'un nou món, Hannover 2000, Alemanya

[Log in to post comments](#)[Español](#)

[Tornar](#)

CIÓN

© Flickr Markus spiske

Este pequeño artículo quiere presentar opciones para internacionalizarse según mi experiencia, teniendo en cuenta que viví y trabajar 5 años en Suecia, un año en Libia, 5 años en Arabia Saudí y estoy en proceso de movimiento a otro país, a pesar Arabia Saudita no es tan fácil de dejar.

Arabia Saudí está en proceso de expansión urbana y de definición de muchos de sus entornos urbanos. La ciudad de Riad iniciará la transformación del antiguo aeropuerto convirtiéndolo en el Riyadh Central Park cubriendo 1300, también está empezando a diseñar Qiddiyah, la ciudad de entretenimiento más grande del mundo con safari y parques de atracciones internacionales. En la costa del Mar Rojo se está diseñando NEOM que será un complejo de viviendas y edificios turísticos ubicado a lo largo de 400 km de costa con múltiples islas. También se están desarrollando urbanísticamente ciudades como Jizan que quiere impulsar su puerto, o Al-Ula Smart City (Royal Commission for Al-Ula), donde se encuentran las ruinas de la otra ciudad nabatea hermana de Petra, Madain Saleh, que también es patrimonio de la humanidad por la UNESCO.

En la región también podemos observar el desarrollo que no se detiene en Emiratos Árabes Unidos, como por ejemplo la empresa consultora Hill International que está desarrollando la zona del Dubai Creek construyendo la torre observatorio más alta del mundo diseñada por Calatrava, o bien el proyecto del metro de Kuwait City que sigue los pasos del metro de Riad que ya se está terminando de construir.

En este entorno, la opción de internacionalizarse no puede ser una opción extra para probar a ver cómo sale, sino que debe ser una decisión tomada a conciencia.

En mi opinión hay dos caminos para internacionalizarse como arquitecto por cuenta ajena: mudarse a otro país y buscar trabajo o bien salir con un contrato ya firmado.

A la hora de elegir país donde mudarse, un criterio puede ser analizar la demanda de arquitectos: los países europeos suelen tener un análisis del número de arquitectos o urbanistas en activo y la previsión de los que se necesitarán, al contrario del modelo español en el que no parece que haya ninguna planificación; otros países simplemente no tienen arquitectos propios calificados como Oriente Medio o muchos países en vías de desarrollo. En este aspecto recuerdo que Suecia hace unos 5 años tenía un déficit de un urbanista municipal por municipio: faltaban unos 250 urbanistas para cubrir todas las plazas municipales. Mudarse a otro país permite empezar a trabajar desde abajo, tal vez a despachos pequeños, e ir acumulando conocimiento local de normativas y formas de trabajo. También existe la opción para países en vías de desarrollo de moverse siguiendo una ONG o un trabajo no remunerado para conocer el país y, mientras se hace el trabajo voluntario, buscar trabajo remunerado. Una oferta de trabajo internacional para mejorar las condiciones de las viviendas locales (por ejemplo, en países en vías de desarrollo asiáticos, africanos o reconstrucciones como Irak o muy pronto en Siria) puede ser muy interesante y estar muy bien remunerada, pero sin conocimiento de la realidad local nunca lo obtendremos. Sólo podremos optar si demostramos que tenemos la experiencia de haber hecho trabajo similar en casa, difícil, o bien después de un periodo de voluntariado o experiencia en el país. Esta opción requiere un capital inicial para establecerse en el país, en mi caso fueron unos 10.000 euros ahorrados por cuando mudarme a Estocolmo.

La otra opción, que es la que experimenté para venir a Arabia Saudí, sería marchar con un contrato firmado. Todo comienza con una decisión firme de internacionalización, la traducción adecuada del currículum y la selección del país o países con las páginas de reclutamiento de internet especializadas en estos países. Habitualmente es un empleado de contratación

intermediario que nos llama o nos envía un e-mail y nos pide detalles de nuestra candidatura. En ningún caso creo que el proceso de contratación deba tener un coste para el empleado, aunque una vez superadas las entrevistas y firmado el contrato es posible que el empleado tenga que pagar gastos de visados ??que se devuelven en incorporarse en el trabajo (traducciones de título, sellos de ministerios y gastos de visados ??en mi caso), pero nunca se debe pagar por billetes de avión, cuotas de afiliación a colegios de arquitectos etc. Si una empresa quiere hacer una entrevista en persona debe pagar por el transporte del empleado, si no quiere cubrir este costo es porque no es una oferta fiable o bien una empresa seria. En esta noticia que se publicó desde el Servicio internacional del COAC, salen algunas de las recomendaciones que hice sobre cómo detectar los encargos fraudulentos
<https://www.arquitectes.cat/es/encargos-internacionales-fraudulentos-en-arabia-saudi>

Al parecer últimamente es LinkedIn la página de donde salen más ofertas de trabajo. Mi recomendación es obtener una buena traducción al inglés del currículum, ser consistente teniendo los mismos textos y fechas (de inicio y fin de trabajos ya que cuentan los años de experiencia como requisito) en todas las páginas web donde decidimos poner nuestro currículum (en Oriente Medio sería también bayt.com o naukrigulf.com por ejemplo), tener preparados teléfono o e-mail de contacto de personas de referencia y visitar la carpeta de spam por si las direcciones de email quedan allí parados. Justamente la web del COAC funciona muy bien con su "Spamina".

Debemos tener en cuenta que nuestro currículum debe ser seleccionado entre millones de currículos que hay en las webs y que los buscadores son programas de ordenador que en caso de encontrar una foto o un símbolo al currículum considerará el documento inútil y el descartará. Así que tenemos que hacer un curriculum en word, sin símbolos ni columnas ni florituras, sin fotos, eligiendo el vocabulario correcto e incluso añadir un apartado de "key words": palabras clave con las que los buscadores digitales nos encontrarán como por ejemplo: "master planning, urban planning, urban design, commercial, shopping mall, hotel, social housing, team work, Multidisciplinary," todas aquellas palabras que nos definan. Con este objetivo yo contraté una empresa de preparación de currículos por posiciones de dirección y encuentro que fue una muy buena inversión.

Otro tema que toca vivir a menudo los que estamos fuera es demostrar o explicar el nivel de nuestras calificaciones. No hace tanto que se ha conseguido que el título de arquitecto se equipare a un nivel de máster, lo que debe quedar clara al currículum. La ETSAB recibió la llamada de la empresa que me contrataba para comprobar la validez de mi título ya que internacionalmente hay mucho fraude. Encima, si el trabajo que queremos hacer es de urbanista, se debe especificar que la educación en España no especializada en urbanismo, sino que cuando nos referimos a arquitectura el concepto engloba diseño arquitectónico, urbanismo e interiorismo. Y más específicamente, en el ámbito del urbanismo, muchos países diferencian entre "master planner", que se dedicaría a definir el uso del suelo y coordinar infraestructuras principalmente, "urban design", que estaría más centrado en la volumetría urbana con la posibilidad de usos mixtos, y paisaje o "streetscape", que se limita al tratamiento de superficies, mobiliario etc. Hay que saber explicar que en España lo hacemos todo los mismos arquitectos y que no acaba teniendo paso mala pinta todo esto, pero no es fácil a veces de explicar e incluso levanta dudas a quien te entrevistas. Si la persona que te entrevistas no cree que tienes la capacidad que cuentas, aquel lugar de trabajo obviamente no es para ti. En este sentido, si se tiene un puerto folio puede ayudar para mostrar ejemplos hechos. Según mi experiencia, los arquitectos españoles o catalanes

tenemos buena reputación en el extranjero, aunque no nos vendemos tan bien como los estadounidenses o los británicos.

Pero una cuestión muy importante que debemos tener en cuenta es pensar por qué nos queremos internacionalizar. Idealmente deberíamos internacionalizar para aprender otras formas de hacer, mejores y peores, y otras maneras de vivir para demostrar que el modelo europeo no es el único ni el mejor. A menudo los sueldos más altos suponen un reclamo por querer marchar, pero debemos tener en cuenta que el dinero no nos devolverán el tiempo invertido, así que, si salimos sin ganas, tenemos que hacer un plan, digamos de mitigación de daños, ya que vivir fuera a desgana crema muy e incluso puede llevarnos a sentirnos mal, tristes. Pensamos que, si hacemos los pasos correctos y tenemos una cierta experiencia, mínimo 5-10 años, podemos tener la mala suerte de encontrar trabajo en el extranjero y, si no lo tenemos meditado, en un año encontrarnos mal porque en realidad no era lo que queríamos hacer, por ejemplo, en países de Oriente Medio donde la vida es significativamente diferente. En cualquier caso, salir de casa y encontrarse con tanto desconocido en todos los entornos vitales: trabajo, amigos, ocio, viajes, paisaje, clima, cultura, estilo de vida etc. no es más que un paso adelante hacia conocer no sólo la realidad del mundo que nos rodea que está muy manipulada por los medios de comunicación y el desconocimiento general sino a conocerse a uno mismo: nuestras capacidades, virtudes, miedos y límites.

En mi caso, el trabajo no dejará de representar trabajar en una oficina de 9 a 5 ante un ordenador. Pero la internacionalización es la mejor forma de viajar que he encontrado, estableciéndose me a lugares desde donde explorar nuevos mundos desde dentro, conviviendo con otras formas de pensar, de trabajar y de entender la arquitectura y la sociedad. Creo que la internacionalización sólo requiere, aparte de tener un poco de experiencia profesional para empezar especializándonos hacia un sector, decisión en el paso preparando un puerto folio que podamos mostrar a nivel inter nacional. Y también tener los ojos abiertos por los trenes que nos pasan por delante y a menudo no vemos si no tenemos activada la alerta internacional en la cabeza.

Jaime Torres, arquitecto. Corresponsal del COAC en Riad, Arabia Saudita

[Log in to post comments](#)[Català](#)

[Tornar](#)

« [primer anterior](#) ? [64656667](#) **68** [69707172](#) ? [següent](#) ? [últim](#) »

[more](#)